

İSTATİSTİK ve VERİ BİLİMİ ÇALIŞMA GRUBU NİSAN AYI RAPORU

**#BaşkentinGençAkı
Ankara' da GENÇLER
DAHA GÜÇLÜ!**

İSTATİSTİK ve VERİ BİLİMİ ÇALIŞMA GRUBU

NİSAN AYI RAPORU

Başkent Gençlik Meclisi İstatistik ve Veri Bilimi Çalışma Grubu toplantılarımızda aldığımız kararlardan biri olan '6 Şubat Depremi' ile ilgili detaylı bir rapor çıkarmak istedik. Bu raporumuzda aşağıdaki konular mevcuttur.

A)Depremde yıkılan okul, hastane gibi nitelikli binaların sayısının tespiti.

B)Bu bölgede yaşayan insanların ağırlıklı göç ettiği illerimiz.

C)Bu göçün neden olacağı/olabileceği insani, ekonomik, siyasi, kültürel sorunlar- sonuçlar.

A)DEPREMDE YIKILAN OKUL, HASTANE GİBİ NİTELİKLİ BİNALARIN SAYISININ TESPİTİ

03.03.2023 tarihi itibarıyla bölgedeki MEB'e bağlı 20.340 eğitim binasının 8.162'si tetkik edilebilmiştir. Bu binaların 72'si (428 derslik) yıkılmış, 504'ü (3.739 derslik) ağır hasarlı ve acil yıktırılması gereken, 331'i (3.693 derslik) orta hasarlı, 2.533'ü (30.961 derslik) az hasarlıdır. Bu okulların/kurumların yeniden hizmete açılabilmesi için 39,69 milyar TL'ye (2,11 milyar dolar) ihtiyaç duyulmaktadır. Bununla birlikte, eğitim kurumlarının tamamının tetkik edilmesi neticesinde maliyetin çok daha fazla artacağı düşünülmektedir. Özel öğretime ait 5.024 eğitim kurumunun ise 119'u şimdiye kadar tetkik edilebilmiş olup bu kurumların 14'ü yıkılmış, 27'si ağır hasarlı, 19'u orta hasarlı ve 58'i az hasarlıdır. Depremden etkilenen illerde yer alan 17 üniversitede toplamda; • 7.714 m2 kapalı alana sahip 9 hizmet binası yıkık, • 273.293 m2 kapalı alana sahip 111 hizmet binası ağır hasarlı, • 338.805 m2 kapalı alana sahip 51 hizmet binası orta hasarlı, • 1.894.152 m2 kapalı alana sahip 358 hizmet binası az hasarlı durumdadır.

#BaşkentinGençAkli
Ankara'da GENÇLER
DAHA GÜÇLÜ!

Tablo 27: Üniversite Yapılarına İlişkin Hasar Tespit Durumu

Üniversite	Yıkılan Bina Sayısı	Ağır Hasarlı Bina Sayısı	Orta Hasarlı Bina Sayısı	Az Hasarlı Bina Sayısı	Kullanılamaz Binalar (m ²)	Güçlendirme Gereken Binalar (m ²)
Adıyaman Üniversitesi	1	7	7	24	29.345	200.344
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Ü.	-	-	-	3	-	51.426
Çukurova Üniversitesi	-	3	1	48	4.049	252.981
Dicle Üniversitesi	-	4	7	39	8.540	188.391
Fırat Üniversitesi	-	11	2	42	8.127	122.076
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Ü.	-	-	-	6	-	73.390
Gaziantep Üniversitesi	-	-	1	48	-	289.734
Harran Üniversitesi	-	4	1	26	999	35.037
Hatay M. Kemal Ü.	7	24	2	1	35.982	2.211
İnönü Üniversitesi	1	26	21	32	113.451	292.567
İskenderun Teknik Ü.	-	2	2	10	12.287	96.833
Kahramanmaraş İstiklal Ü.	-	11	-	5	17.600	16.184
Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.	-	2	1	30	9.871	214.205
Kilis Üniversitesi	-	-	-	9	-	60.693
Malatya Turgut Özal Ü.	-	17	-	15	40.756	42.287
Osmaniye Korkut Ata Ü.	-	-	5	20	-	180.245
Sivas Cumhuriyet Ü.	-	-	1	-	-	4.230
Bölge Toplamı	9	111	51	358	281.007	2.122.834

Tablo 30: Depremden Etkilenen İllerdeki Kütüphanelere İlişkin Hasar Tespit Durumu

	Adet	Toplam Kapalı Alan (m ²)	Mevcut Kapalı Alana Göre Toplam Maliyet (TL) (1)	İhtiyaç Duyulan Yeni Kapalı Alan (m ²)	Yeni Kapalı Alan Toplam Maliyeti (TL)
Yıkılmış	6	1.638	32.760.000	7.600	152.000.000
Ağır Hasarlı	10	4.934	98.680.000	23.000	460.000.000
Orta Hasarlı	4	3.045	18.270.000		
Az Hasarlı	28	29.887	59.774.000		
Tadilat İhtiyacı Olan	53	15.049	15.049.000		
Hasarsız	52	22.821	0		
Toplam	153	77.374	224.533.000	30.600	612.000.000
Genel Toplam (2)					705.093.000

DEPREM BÖLGESİNDE HASAR ALAN BARAJLARLA ALAKALI

Deprem bölgesinde hasar almış barajların onarımı için çıkarılan hasar kaydı raporuna göre toplam maliyet 2.675.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

DEPREM BÖLGESİNDE TARIMIN VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNÜN GÖRDÜĞÜ HASAR

Hayvancılık sektöründe toplam hayvan varlığındaki hasarın tespitine yönelik çalışmalar sürdürülmekte olup mevcut durumda 8.241 büyükbaş, 64.260 küçükbaş, 42.000 baş kanatlı hayvanın öldüğü belirlenmiştir. Ayrıca Adıyaman'da 533.000, Malatya'da ise 168.000 civciv telef olmuştur. Bu kapsamda, hayvan ölümleri nedeniyle yetiştiricilerin 602,5 milyon TL (31,9 milyon dolar) kayba uğradığı tahmin edilmektedir. Deprem bölgesinde bulunan 233.230 ağıl ve ahırın 13.284 adedi yıkılmış olup hasarın maliyeti konut sektörü bölümünde değerlendirilmiştir. Bölgede bulunan yaklaşık 1,6 milyon arı kovanından 5.756'sının zarar gördüğü belirlenmiştir. Bunların yeniden temin edilmesinin maliyetinin 8,6 milyon TL (456 bin dolar) olduğu tahmin edilmektedir.

Adana, Diyarbakır, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Hatay'da bulunan özel sektöre ait 558.250 ton kapasiteli 12 ürün deposunun kapasite olarak %26,1'i ağır hasarlı, %33,4'ü orta hasarlı ve %40,6'sı ise az hasarlıdır. Bu hasarların toplam maliyetinin 221 milyon TL (11,7 milyon dolar) olduğu tahmin edilmektedir. Bölgede yer alan Toprak Mahsulleri Ofisine (TMO) ait toplam 315.100 ton kapasiteli 18 deponun kapasite olarak %9,5'i yıkık, %22,1'i orta hasarlı, %68,4'ü az hasarlıdır. Toplam hasarın 81,6 milyon TL (4,3 milyon dolar) olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 20: İl Bazında Hasar Tespit Raporu (6 Mart 2023)

İl	Toplam Acil+Ağır+Yıkık Konut Sayısı	Orta Hasarlı Konut Sayısı	Az Hasarlı Konut Sayısı
Adana	2.952	11.768	71.072
Adıyaman	56.256	18.715	72.729
Diyarbakır	8.602	11.209	113.223
Elazığ	10.156	15.22	31.151
Gaziantep	29.155	20.251	236.497
Kahramanmaraş	99.326	17.887	161.137
Malatya	71.519	12.801	107.765
Hatay	215.255	25.957	189.317
Kilis	2.514	1.303	27.969
Osmaniye	16.111	4.122	69.466
Şanlıurfa	6.163	6.041	199.401
Bölge Toplamı	518.009	131.577	1.279.727

DEPREMDEN ETKİLENEN YURTLARIN HASAR KAYDI

Depremden etkilenen illerde yer alan yurt binalarına ilişkin toplamda; 28.279 m2 kapalı alana sahip 5 yurt binası ağır hasar, 128.684 m2 kapalı alana sahip 19 yurt binası orta hasar, 320.802 m2 kapalı alana sahip 52 yurt binası az hasar görmüş durumdadır.

DEPREMDE SAĞLIK SEKTÖRÜNDE GÖRÜLEN HASAR

Tablo 31: Depremden Etkilenen illerdeki Sağlık Sektörü Kapasitesi

İl	Hastane Sayısı	Yatak Kapasitesi	Birinci Basamak Sağlık Tesisi	On bin Kişiye Düşen Yatak Sayısı*	Hekim Sayısı**	Diğer Sağlık Personeli
Adana	14	4.345	291	34	3.686	10.082
Adıyaman	10	1.184	125	22	883	4.040
Diyarbakır	18	2.703	264	28	2.723	8.145
Elazığ	8	1.690	135	54	1.047	3.709
Gaziantep	12	3.060	302	32	2.626	8.124
Hatay	12	2.847	350	27	2.373	7.443
Kahramanmaraş	10	1.934	329	27	1.579	5.846
Kilis	2	635	52	44	285	1.453
Malatya	12	1.733	226	44	1.540	5.163
Osmaniye	5	735	133	23	563	3.024
Şanlıurfa	13	2.987	247	20	2.311	8.300
Bölge Toplamı	116	23.853	2.454	32,3	19.616	65.329
Türkiye	927	166.949	14.031	31,3	118.675	421.377

Güncel hasar tespit verilerine göre Sağlık Bakanlığı'na ait 27, üniversitelere ait 6 ve özel sektöre ait 9 olmak üzere bölgedeki toplam 42 hastane binası ağır ve orta hasarlı durumdadır. Az hasarlı hastane binalarının sayısı ise Sağlık Bakanlığı'nda 75, üniversitelerde 12 ve özel sektörde 7 olmak üzere toplam 94'tür.

Kaynaklar: Strateji ve Bütçe Başkanlığı Deprem raporu

<https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/03/2023-Kahramanmaraş-ve-Hatay-Depremleri-Raporu.pdf>

B)BU BÖLGEDE YAŞAYAN İNSANLARIN AĞIRLIKLI GÖÇ ETTİĞİ İLLERİMİZ.

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli büyük deprem felaketinden sonra Türkiye’de büyük bir göç dalgası başlamıştır. Göçün en fazla hareketlendirdiği illerimiz başta Ankara olmakla birlikte Antalya, Mersin, Elazığ, Kayseri ve Muğla olduğu açıklanmıştır.

(EVA Gayrimenkul Değerleme Genel Müdürü Cansel Turgut Yazıcı, Habertürk)

Deprem Bölgesinde Yer Alan 11 İlin Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine Göre Toplam Nüfusu (2022 Yılı)

Adana 2.274.106

Malatya 812.580

Adıyaman 635.169

Kahramanmaraş 1.177.436

Diyarbakır 1.804.880

Şanlıurfa 2.170.110

Elazığ 591.497

Osmaniye 559.405

Gaziantep 2.154.051

Kilis 147.919

Hatay 1.686.043

Toplam 14.013.196

(TÜİK Nüfus ve Demografik 2023)

Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından büyük bir yıkım yaşayan ve deprem bölgesi olarak ilan edilen 11 kentte, yaklaşık 5 milyon kişinin büyükşehirlere ve komşu illere göç ettiği ifade edildi. Depremden bir gün önce 11 ilde sinyal veren 2,5 milyon cep telefonunun, depremden birkaç gün sonra başka illerden sinyal verdiği tespit edildi. Yani kısa sürede büyük bir kitlenin o bölgeleri terk ettiği ve göç ettiği anlaşılmaktadır. Benzer şekilde 500 binden fazla kişinin de bölgeden tahliye edildiği ve toplam bu 11 ilde resmi olmayan rakamlara göre milyonları aşan bir nüfusun göç ettiği anlaşılmaktadır.

(Yenişafak, 2023)

TÜİK veri ve istatistik portalı göç etme nedenlerine göre illerin verdiği göç verilerini en son 6 Aralık 2022 de yayınlanmıştır. Depremden sonra 11 ilin verdiği göç ve en çok göç alan illerimizin istatistikleri henüz net bir şekilde belirlenmemiştir.

DEPREM SONRASI YAŞANAN GÖÇÜN OLASI SONUÇLARI

Deprem göçünün olası sonuçlar bilinen ve beklenenden daha kalıcı ve etkisi uzun sürebilecek şekilde ortaya çıkmaktadır. Deprem göçünün en belirgin sonuçları şunlardır:

1. Depremi yaşadığı bölgelerde nüfusun azalmasına neden olmaktadır. Bu nüfusun içerisinde kalifiye nüfusunda olması sadece demografik yapıyı değil aynı zamanda ekonomik yapıyı da etkileyebilmektedir. Deprem göçünün yaşandığı bölgelerde gerek arz gerekse talep yönünden ciddi bir daralma meydana gelecektir.

2. Deprem nedeniyle göç edilen bölgelerin imarı iskânı ve yeniden inşası ile birlikte ekonomik ve sosyal kayıplar yaşanacaktır.

3. Göç edilen bölgelerde artan nüfusu baskısı ile yeni imar, iskân ve altyapı sorunları ortaya çıkacaktır. Bu durum geçici olan göçler için ivedilikli barınma ve iâşe yardımıyla veya desteklemeleriyle kendisini gösterecektir. Bu tür göçlerin süresinin uzaması ve kalıcı hale gelmesi ile birlikte göç edilen bölgelerinde yeniden ihya ve inşa edilmesi gibi büyük bir sonuçla karşılaşılacaktır. Nitekim Kahramanmaraş depremi sonrası özellikle Mersin gibi şehirlerde aşırı bir kalabalıklaşma meydana gelecek ve buralarda konut stokunun yersizliği yeni sorunları da beraber getirebilecektir.

4. Deprem göçünün yarattığı derin psikolojik travmalar yaşanacak ve etkisinin oldukça uzun sürebileceği de beklenebilecektir.

5. Deprem göçünün bölgesel ev ulusal ekonominin net bir şekilde derinden etkilenmesine neden olacak yaşanan iş gücü kaybı, sermayenin kaybı ve iş yerlerinin kaybı bu yükü daha da arttıracaktır. Bu yüzden deprem göçünün ciddi bir kamusal harcamayı da gerektireceği için toplumun bütün fertlerini kısa orta ve uzun vadede bunlardan etkilenebileceği de söylenebilir. Kısaca deprem göçünün etkileri büyük ölçüde ve derinden etkileyen sosyo-psikolojik ve ekonomik kayıpları da beraberinde getirecektir

(Ertuğrul Güreşçi, Editörler: Doç. Dr. Musa Öztürk, Doç. Dr. Mustafa Kırca, ÖZGÜR YAYINLARI)

C)BU GÖÇÜN NEDEN OLACAĞI/OLABİLECEĞİ İNSANİ, EKONOMİK, SİYASİ, KÜLTÜREL SORUNLAR- SONUÇLAR

Depremden etkilenen illerde yaşayan nüfus yaklaşık 13.5 milyon bu elde edilen verilere göre ülkemizin 85 milyon nüfusunun 1/6 sı oranında ciddi bir etki söz konusu. İnsanlarımızı bölgedeki depremlerin yarattığı etkiyle göç etmiş ve bu göç yukarıda belirtmiş olduğumuz konular ile etkileşim sağlamıştır. Ekonomik Olarak 10 ilin GSYH da payı %9.3 ve tarım sektörü %14.3 lük bir kısmını barındırıyor 2021 yılında 401.8 Milyar TL lik Üretim payının 57.3 milyar TL si depremden etkilenen 10 ilimizin katkı payı tarım sektörü ve diğer sektörlerdeki bu payların düşüşü ilerideki dönemde karşılaşacağımız en önemli sorunlardan bir tanesi olabilir. 41.791 bina ve 190.172 konut ve iş yerinin yıkılması veyahut yıkım kararının alınması buralarda yaşayan hanelerin mağduriyetinin giderilmesi ülke gündemindeki yaklaşan siyasilerin de atlamadığı bir şey çünkü yapılacak olan birçok mesken insanların potansiyel oylarına bir talep yaratacak.. Göç eden vatandaşlarımızın yoğun olarak ikametini değiştirerek göç ettiği durumlar için ise edilen bölgedeki siyasi partinin potansiyel oylarının artması veya azalması söz konusu olacağından genel ölçekteki değişimlere çok sıçramadan ilçelerin veya mahallelerin seçim sonuçları dahi depremin yaratacağı siyasi etkileşimlere girebilir. İnsanlarımızın bir kısmının ettiği göç yurtdışına oldu ve bu göç sonucu yerleştiği ülkede yaşamaya başladı. Yıllar devam ettikçe asimile olarak yaşadığı ülkeye adapte olacak kişilerin genleri artık yaşadığı bölgede olmayacak belki 4 nesil sonrasında insanlar atalarının o bölgeden geldiğine dahi inanmayacak...

<https://www.haberturk.com/depremden-etkilenen-illerin-nufuslari-deprem-13-5-milyonu-etkiledi-iste-depremden-en-fazla-etkilenen-10-ilin-nufusu-3565403/7>

<https://tr.euronews.com/2023/02/28/depremin-ekonomi-tarim-ve-ihracata-etkisi-bolgedeki-10-ilin-payi-kac>

<https://www.birgun.net/haber/kurum-acikladi-10-ilde-41-bin-791-bina-icin-yikik-acil-yikilacak-veya-agir-hasarli-tespiti-yapildi-421335>

#BaşkentinGencAkli
Ankara' da GENÇLER
DAHA GÜÇLÜ!